KAFKA

Muziektheater over bureaucratie en de menselijke ziel

cappella
amsterdam

Uitvoerenden
Cappella Amsterdam
Daniel Reuss *dirigent*
Anne-Chris Schulting
Roeland Fernhout
Nina Spijkers *regie*

cappella
amsterdam

Programma

Paul Hindemith (1895-1963)
Nun da der Tag des Tages müde ward

Arnold Schönberg (1874-1951)
De profundis

Paul Hindemith (1895-1963)
Eines Narren, eines Künstlers Leben

Luzzasco Luzzaschi (1545-1607)
Quivi sospiri

Gustav Mahler (1860-1911)
Ich bin der Welt abhanden gekommen
(arr. Clytus Gottwald)

Giaches de Wert (1535-1596)
Valle, che de' lamenti miei se' piena

Richard Wagner (1813-1883)
Im Treibhaus
(arr. Clytus Gottwald)

Paul Hindemith (1895-1963)
An eine Tote

cappella
amsterdam

cappella amsterdam

Toelichting

cappella
amsterdam

In 1915 voltooide Franz Kafka een duistere parabel over macht, bureaucratie en het onmachtige individu. In *Der Prozess* wordt Josef K. zonder aanwijsbare reden gearresteerd. Extra griezelig is dat niet alleen K. niet weet wat hij misdaan zou hebben, maar ook de man die hem komt arresteren geen idee heeft van de grond waarop hij dat doet. K. mag na zijn arrestatie nog gewoon naar z'n werk alsof er niets aan de hand is, maar het loopt slecht met hem af. Hij wordt door twee anonieme beulen vermoord.

Kafka's verhaal geldt als exemplarisch voor het expressionisme dat begin 20e eeuw in het teken stond van fundamentele menselijke angsten, eenzaamheid en de vervreemding van de onbegrijpelijke werkelijkheid die ons omringt. In de beeldende kunst, in de muziek (Gustav Mahler, Arnold Schönberg, Anton Webern) en in de literatuur heerste iets dat in het Wenen van het begin van de 20e eeuw als 'Angst' bekend stond – wat Kafka als uit Bohemen stammende ingezetene van de Oostenrijks-Hongaarse dubbelmonarchie goed kende.

Het Weense expressionisme dat in Kafka's groteske nachtmerrie inkervend gestalte krijgt, past bij een sociaal en cultureel extreem veranderende wereld waarin de dubbelmonarchie ineenstortte en de Eerste Wereldoorlog Europa geheel herschikte. De paranoia over wie je bent als individu, wat dat waard is en hoe je overgeleverd bent aan een ongrijpbare macht, die eigenlijk zelf ook niet weet wat ze is, is in onze tijden vol conflict en dreiging – en de opkomst van het identiteitsdenken – zeker zo aanwezig als in die van Kafka. Dat wanhoop, (doods)angst en onbegrip voor wat je overkomt van alle tijden zijn, reflecteert de bijzondere dramatisering van Kafka's tekst die Cappella Amsterdam presenteert.

Daniel Reuss, artistiek leider en dirigent van Cappella Asmterdam, zocht koorwerken uit die op een intuïtieve, associatieve manier raken aan de sfeer van Kafka's verhaal. Er zit een hoop vervreemding in de teksten, maar er is geen direct verband met Kafka's verhaal. Tekst en muziek samen geven de vertelling een tijdloze emotionele bedding waarin melancholie, troost en de schoonheid van de muziek Kafka's beklemmende verhaal inkleuren. Nina Spijkers werkte de tekst om naar een theaterversie voor twee acteurs. Roeland Fernhout is Josef K., Anne Chris Schulting heeft de tekst van de personages die K. belagen en is ook verteller. Het koor beweegt als Kafka's ongrijpbare macht om de personages heen.

Paul Hindemith
Nun da der Tag des Tages müde ward

De voorstelling opent met Friedrich Nietszches gedicht *Der Einsame*. Paul Hindemith gaf de tekst een kalm onopgesmukte uitwerking waarin de muziek Nietszches woorden in koele onverbiddelijkheid laat zweven.

Het gedicht schildert een zonsondergang waarin de natuur rust vindt in de schemering, maar het hart van een eenzame aanschouwer kan niet bedaren door die machtige natuurervaring en blijft zonder troost. Hindemith schreef de muziek in 1939, een jaar nadat hij nazi-Duitsland had verlaten. De muziek buigt naar de oude renaissancepolyfonie in de stemvoering en de subtiele imitaties, en is in harmonische zin merkwaardig onbestemd. Elke dissonant lost keurig op, maar er zit een vervreemdende chromatiek in de muziek die het evenwicht van een tonaal discours ondermijnt.

Arnold Schönberg
De profundis

Arnold Schönbergs versie van de oudtestamentische smeekbede *De profundis* rijmt in zijn muzikale expressionisme nog het meest van met de groteske horrorfantasie van Kafka.

Het koor zingt in door velen als angstaanjagend ervaren, hyper-emotioneel geladen atonale frasen. De tekst krijgt extra lading in gesproken, soms half gefluisterde momenten, maar de muziek bouwt ook gewoon ouderwets dramatisch op naar de climax aan het einde waarin de tekst uitmondt in de hoop op verlossing voor Israël. Dit *De profundis* is opgedragen aan de staat Israël en het is een van de laatste werken van Schönberg. Al klinkt het nog steeds modern, er zit ook mildheid in en een ouderwetse mahleriaanse hang naar expressie.

Paul Hindemith
Eines Narren, eines Künstlers leben

Aan het einde van zijn leven schreef Hindemith een aantal madrigalen die verwijzen naar de Italiaanse renaissancemuziek, maar die op een heel eigen manier buiten het in allerlei stijlen versplinterde muzieklandschap van de tweede helft van de vorige eeuw staan.

De teksten van Josef Weinheber zijn somber en gaan veelal over vergeefse strevingen. *Eines Narren, eines Künstlers* leben is een hermetische tekst over het bezingen van de vreugde in het licht van de dood. Dat vergeefse zingen is het lot van elke kunstenaar dat de aan het einde van zijn leven artistiek ontwortelde Hindemith persoonlijk zal hebben opgevat. Hindemith wilde in zijn madrigalen een verloren gegane, bijna ethisch naar het hoogste strevende kunst gestalte geven die hij in het oude Italiaanse voorbeeld zag. Hij schreef soms bijna pijnlijk ongemakkelijke muziek met strenge lijnen vol wringende harmonieën, in die voor hem kenmerkende vervreemde tonale stijl waarin ook een onthechte abstract muzikale schoonheid is te horen.

Luzzasco Luzzaschi
Quivi sospiri

***Quivi sospiri* is een voorbeeld van de puur vocale, direct menselijke, muziek die Hindemith in ere wilde herstellen.**

De tekst is een van de *Canti* uit Dante Alighieri's *L'inferno*, het eerste deel van zijn *Divina Commedia* een trilogie over leven, dood, religie en ongeveer alles waar Dante in 1321 een gedachte over had. De hoofdpersoon in *L'inferno* raakt midden in zijn leven het spoor bijster en daalt af in de hel. *Quivi sospiri* beschrijft de zuchten, het klagen en de luide pijnkreten die hem in het onderaardse omringen. Luzzasco Luzzaschi maakte er in 1576 wondermooie muziek voor. Geweldig in de klare lijnen van de stemmen met dramatische chromatische wendingen bij cruciale woorden als 'lagrimai'(ik huilde) en met sluw elkaar imiterende zanglijnen, die doordat ze direct na elkaar inzetten één woord er uitlichten. Maar het mooiste is de vloeiende lijn van deze melancholieke klacht; een ingehouden huilen over al dat leed die in zijn pure muzikale schoonheid al dat lijden overstijgt.

Gustav Mahler
Ich bin der Welt abhanden gekommen

Gustav Mahlers gehele oeuvre staat in het teken van het menselijk tekort, de worsteling met al die niet te beantwoorden vragen rond leven en dood én van het geluk dat hij voelde bij zijn ervaring van de natuur. *Ich bin der Welt abhanden gekommen* is een gedicht van Mahlers favoriete Duitse romantische dichter Friedrich Rückert waarin alle wereldse beslommering in het niets van een bijna oosters meditatief ontstegen rust verglijden. Mahler verbeeldde die gedachte in een verstilde muziek, die extreem traag voortdrijft in langzaam ademende melodie; muziek als verlokkend stilstaand water waarin wegzinken niets griezeligs heeft. Grotendeels hetzelfde muzikale materiaal bepaalt ook het beroemde *Adagietto* uit Mahlers *Vijfde symfonie*, waar het niet als uiting van verdriet of eenzaamheid is bedoeld – zoals het vaak gespeeld wordt – maar als een liefdesverklaring aan zijn echtgenote Alma.

Giaches de Wert
Valle che de' lamenti

Giaches de Wert componeerde in 1588 muziek bij het sonnet dat Francesco Petrarca schreef na de dood van de vrouw op wie hij ruim twintig jaar verliefd was.

Laura heeft wellicht bestaan, maar misschien is ze alleen een romantisch hersenspinsel van de dichter. Petrarca bezingt de vallei waar Laura stierf en die gevuld is met al zijn liefdespijn. De Werts muziek is als die van Luzzaschi even beeldend als puur abstract muzikaal in het contrapunt waarin de vijf stemmen door elkaar heen weven. De combinatie van een direct met de tekst verbonden uitdrukking van emotie en het eigen leven van de muzikale logica is de grote attractie van het madrigaal als genre en de reden dat Hindemith er zo voor viel.

Richard Wagner
Im Treibhaus

Richard Wagners *Im Treibhaus* – een gedicht van Mathilde Wesendonck met wie Wagner een *schwärmerische* buitenechtelijke verhouding had – is een voorstudie voor de hyper-romantische opera *Tristan und Isolde.*

Daarin kiezen twee geliefden, door een alles verterende liefde vervreemd van al het wereldse, voor een ultieme versmelting in een *Liebestod*. In Mathildes gedicht is het nog niet zo ver. Ze beschrijft de stille plantenweelde in een kas, die raakt aan haar gevoel van eenzaamheid. Wagner ving die stilte in kalme frasen, die zowel iets donkers hebben als een extatische nijging om naar omhoog te stijgen – zoals de muziek in *Tristan* naar de verlossende dood opklimt. De muziek staat stil en ook weer niet in een fantastisch zwerven dat loskomt van de tonaliteit en wegzweeft van het onvolkomen aardse leven.

Paul Hindemith
An eine Tote

Met *An eine Tote* – ook uit Paul Hindemiths laatste bundel *Zwölf Madrigale* – besluit de voorstelling na de moord op Jozef K. in tragische berusting.

Hindemith schreef het werk na de dood van een goede vriendin en zowel de tekst als de muziek zijn getekend door de tegenstrijdige emoties die een sterven oproept. Er is de liefdevolle herinnering en het gemis, maar ook het huiveringwekkende besef van de onverbiddelijk finale dood. Uiteindelijk wint de berusting het van het onbegrip in Hindemiths aangrijpend stamelende muziek.

De toelichting is geschreven door **Roeland Hazendonk.**

Liedteksten

cappella
amsterdam

Paul Hindemith (1895-1963)
Nun da der Tag des Tages müde ward

Nun, da der Tag
des Tages müde ward, und aller Sehnsucht Bäche
von neuem Trost plätschern,
auch alle Himmel, aufgehängt in Gold-Spinnetzen,
zu jedem Müden sprechen: "Ruhe nun!" -
Was ruhst du nicht, du dunkles Herz,
was stachelt dich zu fußwunder Flucht...
Wes harrest du?

Nu de dag
vermoeid geraakt is van de dag en de beken van verlangen
klateren van nieuwe troost,
ook alle hemelen, opgehangen als gouden spinrag,
tot elke vermoeide spreken: "Rust nu!" -
Hoezo rust jij niet, jij donker hart,
Wat zet je aan tot voetverwondende vlucht...
Wat jaag je na?

Arnold Schönberg (1874-1951)
De profundis (Psalm 130)

Shir hamaalot mima'amakim keraticha adonai
Adonai schimah vekoli tiyena oznecha kashuvot
Lekol tachanunai
Im avonot tishmor ya adonai mi yaamod
Ki imcha haslicha
Lemaan tivare kiviti adonai
Kivta nafshi velidvaro hochalti
Nafshi ladonai
Mishomrim laboker
Yachel yisrael el adonai
Ki im adonai hachesed
Veharbeh imo fedut
Vehu yifdeh et yisrael mikol avonotav.

Uit afgronden roep ik u, Heer; hoor mij, Heer, ik blijf vragen.
O, mocht uw oor het verstaan hoe ik schrei om erbarmen.
Onthield gij de schulden, O God, wie hield stand in uw oordeel?
Doch vergeving is er bij u, want zó wilt ge gevreesd zijn.
Ik wacht op de Heer, ik wacht op Hèm, ik hoop op zijn belofte:
stil verbeid ik de Heer, meer dan de wachters de morgen,
zij die wachten de morgen.
Dat Israël wachte de Heer; want bij de Heer is genade,
kwijtschelding bij hem menigvuldig.
Hij is het die Israël kwijtscheldt
al wat het aan schuld heeft.

Paul Hindemith (1895-1963)
Eines Narren, eines Künstlers Leben

Vor dem dunklen Todeshintergrunde
im Gewand der Leiden,
Tänze schlingen
und mit schmerzenstrunknem Munde
hell durch Stundenflucht
und Tagentschweben
von der Ewigkeit der Freude singen.

Voor het duistere doodsdecor
In het gewaad van rouwenden dansen
En met pijnlijk dronken mond
Levendig, op de vlucht voor uur en dag.
Van de eeuwigdurende vreugde zingen.

Luzzasco Luzzaschi (1545-1607)
Quivi sospiri

Quivi sospiri pianti et alti guai,
Rissonavan per l'aer senza stelle,
Perch' io al cominciar ne lagrimai,
Diverse lingue horribili favelle,
Parole di dolore accenti d'ira,
Voci alte et fioche et suon di man con elle.

(facevano un tumolto, il qual s'aggira
sempre in quell'aura sanza tempo tinta,
come la rena quando turbo spira.)

Zoveel gezucht, geklaag, zo vaak een kreet
Onder het sterloos zwerk deden zich horen
Dat ik eerst wenen moest om zoveel leed.
Uitheemse spraak die pijn deed aan de oren,
Beukende handen, stemmen schril of zacht,
Razend geschreeuw en smartelijke woorden,

Het vormde daar één grote jammerklacht,
Die omging in een duister zonder einde,
Als zand, door wind tot werveling gebracht.

Gustav Mahler (1860-1911)
Ich bin der Welt abhanden gekommen
(arrangeur: Clytus Gottwald)

Ich bin der Welt abhanden gekommen,
Mit der ich sonst viele Zeit verdorben,
Sie hat so lange nichts von mir vernommen,
Sie mag wohl glauben, ich sei gestorben.

Es ist mir auch gar nichts daran gelegen,
Ob sie mich für gestorben hält,
Ich kann auch gar nichts sagen dagegen,
Denn wirklich bin ich gestorben der Welt.

Ich bin gestorben dem Weltgetümmel,
Und ruh' in einem stillen Gebiet.
Ich leb' allein in meinem Himmel,
In meinem Lieben, in meinem Lied!

Ik ben ontsnapt aan de wereld
waar ik voorheen zoveel tijd aan verspild heb.
Zij heeft zo lang niets van me vernomen
dat ze best kan geloven dat ik gestorven ben.

Het laat me ook volkomen koud
of ze me voor gestorven houdt;
ik kan er ook helemaal niets tegen inbrengen,
want in feite ben ik gestorven voor de wereld.

Ik ben onbereikbaar voor het gewoel van de wereld
en ik rust in een stil gebied,
ik leef alleen (in mezelf en) in mijn hemel
in mijn liefhebben, in mijn lied.

Giaches de Wert (1535-1596)
Valle, che de' lamenti miei se' piena

Valle che de' lamenti miei se' piena,
fiume che spesso del mio pianger cresci,
fere selvestre, vaghi augelli et pesci,
che l'una et l'altra verde riva affrena,

aria de' miei sospir' calda et serena,
dolce sentier che sí amaro rïesci,
colle che mi piacesti, or mi rincresci,
ov'anchor per usanza Amor mi mena:

ben riconosco in voi l'usate forme,
non, lasso, in me, che da sí lieta vita
son fatto albergo d'infinita doglia.

Quinci vedea 'l mio bene; et per queste orme
torno a veder ond'al ciel nuda è gita,
lasciando in terra la sua bella spoglia.

Dal, dat vol is van mijn klachten,
stroom, die hoger zwelt door mijn wenen,
wild in 't woud, mooie vogels en vissen,
in toom tussen de ene en de andere groene oever,

lucht, door mijn zuchten warm en helder,
zoet pad, dat zo bitter afloopt,
heuvel die mij beviel, maar mij nu droef maakt,
waar Liefde mij nog uit gewoonte leidt:

goed herken ik in jullie de bekende vormen,
niet, helaas, in mij, die van een zo blij leven
een schuilplaats werd van mateloos verdriet.

Van hier zag ik mijn lief en langs dit spoor
keer ik weer om te zien waar zij naakt ten hemel ging,
terwijl zij op aarde liet haar schoon omhulsel.

Richard Wagner (1813-1883)
Im Treibhaus
(arrangeur: Clytus Gottwald)

Hochgewölbte Blätterkronen,
Baldachine von Smaragd,
Kinder ihr aus fernen Zonen,
Saget mir, warum ihr klagt?

Schweigend neiget ihr die Zweige,
Malet Zeichen in die Luft,
Und der Leiden stummer Zeuge
Steiget aufwärts, süßer Duft.

Weit in sehnendem Verlangen
Breitet ihr die Arme aus
Und umschlinget wahnbefangen
Öder Leere nicht'gen Graus.

Wohl ich weiß es, arme Pflanze:
Ein Geschicke teilen wir,
Ob umstrahlt von Licht und Glanze,
Unsre Heimat is nicht hier!

Und wie froh die Sonne scheidet
Von des Tages leerem Schein,
Hüllet der, der wahrhaft leidet,
Sich in Schweigens Dunkel ein.

Stille wird's, ein säuselnd Weben
Füllet bang den dunklen Raum:
Schwere Tropfen seh' ich schweben
An der Blätter grünem Saum.

Hoog gewelfde bladerkronen,
Baldakijnen van smaragd,
Kinderen uit verre regionen,
Zeg mij, wat is jullie klacht?

Zwijgend buigen jullie je twijgen,
Schrijven tekens in de lucht,
Leed waarover jullie zwijgen
Stijgt omhoog, een zoete zucht.

Smachtend van verlangen,
Spreiden jullie je armen wijd,
En omhelzen door waan bevangen
Niets dan leegte en verlatenheid.

Weten doe ik het, arme planten;
Eender lot vormt onze band,
Licht omstraalt ons van alle kanten,
Maar geen glans van het vaderland!

Vrolijk als de zon zal scheiden
Van een ijdel beschenen dag,
Legt hij die waarlijk weet van lijden,
Op zwijgend duister zijn beslag.

Stil wordt het, suizelend weven
Vult de duisternis met schroom
Zware druppels zie ik zweven
Aan de bladeren rond hun zoom.

Paul Hindemith (1895-1963)
An eine Tote

Stille Blume, erblaßt unter herbstlichen Sternen,
demütig Licht, in den schweigenden Abend verweht:
Mögen von dir die Liebenden ehrfürchtig lernen

Nimm uns, da du gegangen, nicht das Gebet,
nicht die Geduld zu unsrer endlichen Reife,
nun die Erfüllung dir auf erblichener Stirne steht.

Gabst du uns doch, erhoben aus ruhloser Streife,
Beispiel genug, aufdaß an der Wurzel berührt,
In deinem Sterben sich unser Leben begreife.
Nicht, daß du ruhest, von keiner Klage verführt,
Schmerzt uns Verwirrte, die in der Woge geblieben:
(Du bist am Ufer, das allem Leide gebührt.)

Aber wir trauern, daß wir dich nun erst lieben,
Da wir erkennen, wie du nach sanftem Gebot
Deine Vollendung schon allen Dingen verschrieben.
Und wir dienen in Schauern: dem Abend,
Dem Herbste, dem Tod

Stille bloem, verbleekt onder herfstgesternte
Deemoedig licht, verwaaid in de zwijgende avond:
Mogen je geliefden eerbiedig van je leren.

Ontneem ons, nu je gegaan bent, niet het gebed,
Niet het geduld voor onze laatste rijping,
Nu de vervulling op je bleekgeworden voorhoofd zichtbaar is.

Je gaf ons immers, bevrijd van je rusteloze levensreis,
Voorbeeld genoeg, opdat ons leven, in de wortel geraakt,
zich door jouw sterven laat begrijpen.
Niet dat je rust, door geen klacht meer afgeleid,
is wat ons, die in de woelige baren gebleven zijn, pijn doet:
(Jij bent aan wal, waar al het leed eindigt)

Maar wij betreuren dat we je nu pas liefhebben,
omdat we zien, hoe je met zachte hand
je einde al aan alles en iedereen had aangegeven.

Biografieën

cappella
amsterdam

Anne-Chris Schulting

Anne-Chris Schulting (1990) studeerde in 2015 af aan de acteursopleiding op ArtEZ Hogeschool voor de Kunsten in Arnhem. Tijdens haar opleiding speelde Anne-Chris in verschillende producties bij Toneelgroep Oostpool. Anne-Chris liep stage bij NTGent en bij Toneelschuur Producties. Na haar afstuderen speelde ze bij diverse gerenommeerde gezelschappen zoals Toneelgroep Amsterdam, Theater Utrecht, Het Zuidelijk Toneel en Toneelgroep Maastricht. Vorig seizoen speelde ze de succesvolle rol van een prominent politica die in een gewetensstrijd komt betreffende haar carrière en het moederschap in de voorstelling *Liberty Bell*, een productie van het zuid land.

Kafka van Cappella Amsterdam is een tweede samenwerking met Nina Spijkers en Roeland Fernhout, met wie ze eerder de voorstelling *Het temmen van de feeks* maakte bij Toneelschuur Producties.

Roeland Fernhout

Roeland Fernhout (1972) werd in 1995 bij het grote publiek bekend door zijn rol in de film *Zusje*. Hij was onder meer te zien in films en televisieseries als *Diamant*, *Siberia*, *All Stars*, *Floor Naber*, *Annie MG Schmidt*, *De Ordening*, *Phileine zegt Sorry* en *Kicks*. Fernhout speelde bij verschillende theatergezelschappen en maakte deel uit van het ensemble International Theater Amsterdam (ITA, 1999-2015) onder leiding van Ivo van Hove.

Roeland Fernhout is een van de meest gevraagde Nederlandse acteurs. Hij speelde in de films *Costa!!!* (2022), *De Fotocamera* (2022), *Mijn Beste Vriend Anne Frank* (2021), *Een Zeker Soort Stilte* (2019), *Brasserie Valentijn* (2016), *De Admiraal* (2015), *Dummie de Mummie* (2014, 2015, 2017), *Phileine Zegt Sorry* (2003), *Blind Date* (1996) en *Zusje* (1995). Roeland speelde ook in series als *Childhood Dreams* (2023, NPO), *Anoniem* (2023, NPO), *Five Live* (2022, SBS6), *Commando's* (2020, NPO), *Killing Eve* (2019, BBC US), *Vrouwen van de Nacht* (2019, NPO), *Meisje van Plezier* (2017-2020, RTL/Videoland), *Zwarte Tulp* (2015-2016, RTL), *Floor Faber* (2009, NET5) en *All Stars* (1999-2000 / NPO).

Daniel Reuss

Daniel Reuss (1961) studeerde koordirectie aan het conservatorium van Rotterdam bij Barend Schuurman. Op zijn 21e richtte hij het Oude Muziek Koor Arnhem op. In 1990 werd Daniel Reuss artistiek leider van Cappella Amsterdam. Het ensemble heeft zich afgelopen jaren onder zijn artistieke leiding zowel in oude muziek als in het moderne en hedendaagse repertoire in Nederland een prominente positie verworven.

Van 2015 tot 2020 was Daniel Reuss chef-dirigent van het Ensemble Vocal Lausanne. In 2016 werd Daniel Reuss benoemd tot Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw.

Cappella Amsterdam

In de afgelopen vijftig jaar heeft Cappella Amsterdam zich ontwikkeld tot een vooraanstaand kamerkoor. De klank van Cappella Amsterdam wordt vaak omschreven als één geheel, als één instrument, en heeft volgens luisteraars een betoverend en verwonderend effect. Deze klank heeft Cappella Amsterdam talloze prijzen en lovende recensies opgeleverd voor haar uitvoeringen.

Cappella Amsterdam streeft ernaar om het volledige scala van het koorrepertoire te laten horen, van vroeg-middeleeuwse stukken tot hedendaagse composities, altijd met de kenmerkende klank die het koor eigen is en met onverdeelde toewijding. Op deze manier draagt Cappella Amsterdam actief bij aan het levend houden van de rijke koorcanon, met een oprechte benadering.

Door voortdurende inspanningen op het gebied van talentontwikkeling, het verstrekken van compositieopdrachten en het samenstellen van grensverleggende projecten en programma's, is Cappella Amsterdam een drijvende kracht in de wereld van de koormuziek, zowel in Nederland als internationaal. Het koor daagt regelmatig de grenzen van de koormuziek uit door unieke verbindingen aan te gaan waarin de essentie van het koor wordt onderzocht en de mogelijkheden tot het uiterste worden verkend. De avontuurlijke, multidisciplinaire voorstellingen die hieruit voortkomen krijgen regelmatig ruimte naast de geijkte concertprogramma's.

Nina Spijkers

Nina Spijkers (1988) is afgestudeerd aan de Regieopleiding in Amsterdam. In februari 2015 won Spijkers de Top Naeff Prijs, de aanmoedigingsprijs voor veelbelovende studenten. Momenteel is ze als maker aangesloten bij Toneelschuur Producties.

In het voorjaar van 2016 regisseerde zij een eigenwijze versie van Friedrich Schillers *Don Carlos* waarmee zij ook genomineerd werd voor de BNG Bank Nieuwe Theatermakersprijs 2016. In 2017 regisseerde Nina *Ivanov* van Anton Tsjechov in een bewerking van Casper Vandeputte. Voor deze voorstelling werd zij eveneens genomineerd voor de BNG Nieuwe Theatermakersprijs én de voorstelling werd geselecteerd voor het Nederlands Theater Festival 2017. Hierna presenteerde ze de aanstekelijke, muziektheatervoorstelling *Geluk*, gevolgd door het succesvolle *Het temmen van de feeks*, waarvoor actrice Astrid van Eck een Theo d'Or nominatie in de wacht sleepte.

Daarnaast was ze verantwoordelijk voor de regie van muziektheaterreeks *De Grootinquisiteur* met acteur Roeland Fernhout en Cappella Amsterdam o.l.v. chef-dirigent Daniel Reuss. Tevens maakte ze onder meer voor Bos Theaterproducties *Dangerous Liaisons*, *Coriolanus* bij Het Nationale Theater en voor Theater Oostpool *Laura H.*

Anne-Chris Schulting

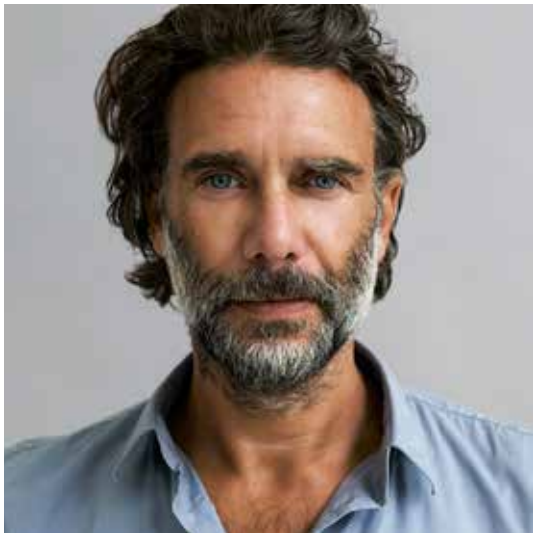

Roeland Fernhout

Daniel Reuss

Nina Spijkers

Bezetting Cappella Amsterdam

cappella
amsterdam

Sopranen
Sanda Audere
Ana-Marija Brkić
Geneviève
Gates-Panneton
Marijke van der Harst
Maria Köpcke
Lette Vos

Alten
Sophia Faltas
Sabine van der Heijden
Marcel Jorquera Vinyals
Inga Schneider
Suzanne Verburg
Vizma Zvaigzne

Tenoren
Jon Etxabe-Arzuaga
Stefan Berghammer
Harry van Berne
Ambro Golachowski
Jelle Leistra
Diederik Rooker

Bassen
Joris Derder
Jan Douwes
Angus van Grevenbroek
Harry van der Kamp
Nathan Tax
Johan Vermeer

cappella
amsterdam

Word vriend

Uw donatie klinkt door in de muziekwereld

cappella
amsterdam

Onze gepassioneerde koorleden zingen meesterwerken op het allerhoogste niveau. Voor de continuïteit van Cappella Amsterdam, het behoud van onze unieke klank en de realisatie van afwisselende programma's zijn wij altijd op zoek naar nieuwe donateurs.

Het verleden heeft bewezen dat een donatie aan Cappella Amsterdam hoorbare resultaten oplevert: van nieuwe (koormuziek)compositieopdrachten tot het uitbrengen van nieuwe cds. Met uw hulp kunnen wij dit blijven doen!

Klik **hier** voor meer informatie.

Fondsen en subsidiegevers
Cappella Amsterdam ontvangt in seizoen 2023-2024 (meerjarige) ondersteuning van Ammodo, het Fonds Podiumkunsten en Gemeente Amsterdam.

Gemeente Amsterdam

AMMODO

FONDS PODIUM KUNSTEN
PERFORMING ARTS FUND NL

Daarnaast wordt het koor gesteund door vrienden, vrijwilligers en donateurs. Wij zijn hen zeer erkentelijk.

Bronnen

cappella
amsterdam

Paul Hindemith (1895-1963) *Nun da der Tag des Tages müde ward*
Vertaling: Janne de Vries

Arnold Schönberg (1874-1951) *De profundis* (Psalm 130)
Vertaling: Ida G.M. Gerhardt (ISBN: 90-6173-099-6)

Paul Hindemith (1895-1963) *Eines Narren, eines Künstlers Leben*
Vertaling: Gesualdo Consort Amsterdam - Harry van der Kamp

Luzzasco Luzzaschi (1545-1607) *Quivi sospiri*
Vertaling: ©Peter Verstegen

Gustav Mahler (1860-1911) *Ich bin der Welt abhanden gekommen*
Vertaling: ©Hansa Krijgsman. Overgenomen met toestemming van het LiederNet Archief

Giaches de Wert (1535-1596) *Valle, che de' lamenti miei se' piena*
Vertaling: ©Michel Klarenbeek

Richard Wagner (1813-1883) *Im Treibhaus* (arrangeur: Clytus Gottwald)
Vertaling: August Agasi

Paul Hindemith (1895-1963) *An eine Tote*
Vertaling: ©Peter Verstegen

Foto Cappella Amsterdam: **Simon van Boxtel**
Foto Daniel Reuss: **Marc Driessen**
Foto Anne-Chris Schulting: **Eddy Wenting**
Foto Roeland Fernhout: **Carin Verbruggen**
Foto Nina Spijkers: **Otto van den Toorn**

cappella
amsterdam